

О.Г. Терешкін, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
Д.В. Горєлков, канд. техн. наук, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ВПЛИВ УПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ХАРЧОВОЇ ІНДУСТРІЇ

Упровадження дистанційних методів навчання в навчальний процес сьогодення є логічним наслідком розвитку комп'ютерної техніки та ІТ-технологій, які з кожним днем входять в повсякденне життя людства і на теперішній час є скоріше звичайним явищем, ніж чимось принципово новим. Дистанційне навчання як чітко сформульовану форму підготовки фахівців та надання знань було сформульовано на освітньому просторі України нещодавно, проте у всьому світі таке формулювання існує достатньо великий проміжок часу. Впровадження цієї форми навчання в навчальний процес ХДУХТ потребує всебічно виваженого та аргументованого підходу. Пов'язано це з низкою чинників, які зумовлюють інтенсивність та якість використання даного типу навчання. Найбільш вагомими з них є: недосконалість існуючої, а в деяких випадках і зовсім відсутньої, законодавчої бази з регулювання правових відносин в напрямку дистанційного навчання; нетиповість та незвичність сприйняття інформації більшістю студентів; відсутність окремого виділеного центру дистанційного навчання; обмежені технічні можливості користувачів та розробників дистанційних курсів; особливості менталітету вітчизняних студентів. До цього списку можна також додати такий факт як обмеженість якості проведення віртуальних лабораторних робіт, оскільки в силу специфіки підготовки фахівців для харчової індустрії, зокрема інженерів-механіків, інженерів-технологів, товарознавців, лабораторна робота передбачає обов'язкове власноручне проведення дослідження та набуття практичних навичок, іншими словами «пропустити кризь руки». Найсучаснішим рішенням цього питання, на теперішній час, є розробка та експлуатація апаратно-програмних комплексів віртуальної реальності. Проте можливість застосування таких комплексів передбачає вливання навчальним закладом значних матеріальних ресурсів. Спрощеним варіантом забезпечення в дистанційних курсах навчання, що використовуються провідними ВНЗ України, є 3D та 2D тренажери. 3D тренажери здебільшого утворюються шляхом використання сучасних мультимедійних програмних засобів, серед яких є 3D Max Studio, Solid Works як правило у сукупності із Adobe Direktor. 2D тренажери

завичай більш прості, потребують менш складних програмних ресурсів та реалізуються за допомогою різноманітних програмних засобів. Крім віртуальних тренажерів існує такий варіант проведення лабораторного заняття як використання технології віртуальної лабораторії з віддаленим доступом або телелaboratorії. В такому випадку лабораторні роботи виконуються віддалено на реальному обладнанні в режимі реального часу. Зв'язок між користувачем та автоматизованим стендом здійснюється через мережу Internet. Таким чином, існує достатня кількість засобів реалізації процесу віртуального проведення лабораторної роботи. Проте, з урахуванням загального напрямку університету харчування на компетентність підготовки фахівців та розвитку у них творчого підходу у вирішенні суто практичних завдань, пов'язаних з майбутньою професією, застоювання у навчальний процес проведення віртуальних лабораторних робіт можливе для віддалених філій та окремих підрозділів, які не мають можливостей для оснащення повноцінної лабораторії на території закладу. Причому, слід зауважити, що обов'язковою умовою при запровадженні цього виду проведення занять необхідно розробити методику контролю рівня засвоєння студентом теоретичних, а головне практичних навичок, наприклад, складання лабораторних заліків за випадково обраними темами в реальному часі. Безперечною перевагою та розширенням можливостей є використання дистанційного навчання для навчання людей з вадами здоров'я.

Використання віртуальних лабораторій під час підготовки студентів денного відділення носить достатньо обмежений за доцільністю характер, оскільки сама форма навчання передбачає проведення більшості часу саме у аудиторіях та проведення реальних лабораторних робіт. Проте відкритий вільний доступ до таких лабораторних для студентів, які вивчають певну дисципліну, лише має підвищити якість підготовки фахівця за рахунок того, що студент ще до початку заняття може детально ознайомитись з ходом роботи не тільки в текстовому варіанті електронного підручника, а й засвоїти певні нюанси шляхом наочного зображення відтворення процесу. Такий комплексний підхід має забезпечити не тільки якість засвоєння інформації, а й підвищити інтерес до навчання за рахунок легкості сприйняття інформації, зменшення часу на адаптацію студента у певній ситуації, розширення можливості засвоєння більшої кількості інформації за порівняно однаковий проміжок часу.

Таким чином, впровадження окремих форм дистанційного навчання має забезпечити якісно новий рівень підготовки фахівців.